



A la societat civil mexicana
A la societat civil internacional
Al govern mexicà
Als mitjans de comunicació
A les comunitats indígenes de Chiapas
Al Congrés Nacional Indígena (CNI)
A l'Exèrcit Zapatista d'Alliberament Nacional (EZLN)
Al Parlament Europeu
A l'Alta Comissionada pels DDHH de l'ONU

A la memòria de Digna Ochoa i Plácido, José Tila García i Trinidad López Cruz, assassinats per donar el seu testimoni i per defensar els drets dels més dèbils

Durant els dies 16 de febrer al 3 de març de 2002, 104 persones de 14 països visitaren Chiapas i Mèxic com a membres de la tercera visita de la CCIODH (Comissió Civil Internacional d'Observació pels drets humans) per avaluar, un any i mig després de la presa de possessió del govern de Vicente Fox, quina és la situació del conflicte a Chiapas, mantenint el compromís adquirit des de febrer de 1998 de vigilar i controlar les violacions de drets humans sobre les comunitats indígenes en resistència. Després de fer 130 entrevistes amb tots els interlocutors (institucionals, societat civil i bases de suport zapatistes), hem lliurat les nostres conclusions i recomanacions a totes les persones i institucions que van avalar la creació d'aquesta comissió. Els sotasignants, avalem aquestes conclusions i recomanacions assumint el compromís com a societat civil per vigilar el conflicte buscant sortides cap a una pau justa i digna i als governs perquè atenguin les causes del conflicte, satisfent així les necessitats i aspiracions de les comunitats indígenes.

L'aprovació del projecte d'iniciatives constitucionals per part del Congrés de la Unió, no ha satisfet els pobles indis, que no hi veuen reflectida l'essència dels acords de San Andrés perquè no reconeix les comunitats com a entitats de dret públic, tampoc no reconeix els pobles com a subjectes de la llei ni dipositaris polítics dels drets a la lliure determinació i a l'autonomia.

La iniciativa de reforma de la Cocopa es l'única que pot restablir les condicions mínimes del diàleg de pau, la ruptura del qual ha significat grans sacrificis per als pobles indis, no només de la zona del conflicte, sinó també de totes les regions on hi ha presència indígena.

Els sobrevols d'aeronaus militars federals continuen semblant l'angoixa a les comunitats, els patrullatges i retens de l'Exèrcit mexicà han augmentat progressivament i ja s'ha convertit en costum que els soldats improvisin els llocs de control al voltant de les poblacions per assetjar i intimidar els indígenes, sotmetent-los a interrogatoris i impeding el lliure trànsit dels pobladors.

L'origen dels grups paramilitars es troba dins un esquema de contrainsurgència que s'emmarca d'agressions per problemes de terres, confrontacions partidàries, conflictes religiosos, enemistats personals, venjances familiars o simplement accidentals, ocultant d'aquesta manera l'estratègia paramilitar de control, desestabilització, faccionalització i repressió selectiva com a part d'una guerra bruta, dissenyada i dirigida des de les més altes estructures del poder.

Però lluny de contenir els grups paramilitars com *Paz y Justicia* (els dirigents dels quals han estat alliberats inexplicablement), continuen generant conflictes, tancant camins, aplicant una política de terror, assassinats i d'agressions constants contra les comunitats zapatistes, recolzats, com sempre, per les velles estructures municipal i comunal prietades, i gaudint de la complicitat per ommissió i comissió de l'Exèrcit i els cossos de seguretat de diverses dependències governamentals.

El problema dels desplaçats per la guerra i la contrainsurgència continuen sense resoldre's. Els espoliaments i assassinats que dugueren a l'exili interior milers de *choles* i *tzotzils*, majoritàriament bases de suport de l'EZLN, es mantenen impunes. Fins ara, el problema dels desplaçats no s'ha atès des de la seva vertadera dimensió. Ni el govern federal ni el de l'estat han assumit que són persones forçades a abandonar les seves comunitats a causa de la violència paramilitar. En conseqüència impulsen retorns de desplaçats en condicions d'inseguretat i sota febles acords de reconciliació que no han estat presidits per la justícia ni la reparació dels danys causats als desplaçats.



COMISIÓN CIVIL INTERNACIONAL DE OBSERVACIÓN POR LOS DERECHOS HUMANOS

L'aplicació dels programes de desenvolupament en situació de suspensió del diàleg i la no aplicació dels Acords de San Andrés, provoca que esdevinguin una nova manera de contrainsurgència, menys cridanera i violenta que en etapes anteriors, però de gran efectivitat pel que fa a la provocació de divisions dins les comunitats. El fet que el govern pretengui ignorar que les comunitats estan en resistència per l'incompliment de les tres condicions per poder tornar al diàleg i actuar com si el problema fos només econòmic i no polític-social, empitjora les condicions de les comunitats i facilita la destrucció del ja de per si fràgil teixit social. L'aplicació d'aquesta política econòmica, es tradueix, a la pràctica, en una política social discriminatòria, agreujada cada dia que passi sense solucionar-se la qüestió de l'autonomia indígena.

En el marc del Pla Puebla-Panamá, les terres índigenes esdevenen el blanc de grans interessos econòmics, a causa de la seva riquesa natural i de la biodiversitat, així com de la disponibilitat de mà d'obra barata, entre d'altres. En aquest context, les comunitats se senten desprotegides davant el Pla Puebla-Panamá, que genera inquietud i inconformitat, al mateix temps que les comunitats índigenes no compten amb l'instrument de control dels recursos, territoris i formes jurídiques d'exercici de l'autonomia, que representava per ells la llei elaborada per la COCOPA, producte dels acords de San Andrés.

Fem una crida a tota la societat en general perquè es mantingui l'atenció a Chiapas davant l'enrarament del clima social i polític al voltant de les comunitats índigenes que simpatitzen amb l'EZLN.

Maig de 2002

<i>NOM</i>	<i>DNI</i>	<i>SIGNATURA</i>

